

“Actuala guvernare are obligația, pe lângă adoptarea unei legislații europene în domeniu, să îndepărteze din sistemul judecătoresc funcționarii compromiși și pe cei corupți”

Nicolae Timofti,
președintele
Republicii Moldova

REFORMA PE SCURT

Reclamantul este citat și prin poșta electronică

De la 1 decembrie 2012, după intrarea în vigoare a noilor modificări la Codul de Procedură Civilă (CPC), cererea de chemare în judecată conține mai multe date de identificare ale reclamantului și ale reprezentantului acestuia, inclusiv numărul de telefon, numărul de fax, adresa poștei electronice sau alte date de contact (art.166, alin.(2), lit.b1 și c2 ale CPC). Elena Belei, șefa Catedrei Drept procesual civil a Facultății de Drept din cadrul Universității de Stat din Moldova, a declarat în cadrul unei mese rotunde desfășurată la Curtea Supremă de Justiție în octombrie 2012, că aceste modificări la CPC facilitează modalitatea de înștiințare a reclamantului și a reprezentantului acestuia despre procesul de judecată.

Grefierii și asistenții judiciari învață cum să creeze un dosar judecătoresc în variantă electronică

Asistenții judiciari de la Curtea de Apel Chișinău la seminarele desfășurate la Institutul Național al Justiției, 18 ianuarie 2013

În primul trimestru al anului, circa 1000 de grefieri și asistenți judiciari din țară vor fi instruiți cum să utilizeze Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD-3) și Sistemul de înregistrare audio a ședințelor de judecată (SRS Femida). Mihai Grosu, asistent de program în cadrul Programului de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept (ROLISP), afirmă că pe parcursul anului 2013 vor beneficia de aceste seminare de instruire și judecătorii, și specialiștii din cadrul cancelariilor și arhivelor instanțelor de judecată din toată țara. PIGD este un soft cu ajutorul căruia este creat în variantă electronică un dosar judecătoresc, iar sistemul SRS Femida este un program destinat înregistrării tehnice a proceselor de judecată.

„Activitatea CNA se va baza pe corectitudine, transparență și cooperare cu cetățenii”

Interviu cu Radu Cotici, șeful Direcției legislație și expertiză anticorupție din cadrul Centrului Național Anticorupție

La 1 octombrie 2012 a intrat în vigoare Legea cu privire la reformarea Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției (CCCEC). Astfel, CCCEC a fost redenumit în Centrul Național Anticorupție (CNA), instituția fiind supusă mai multor reforme. La trei luni de când instituția a obținut un alt statut, Radu Cotici, șeful Direcției legislație și expertiză anticorupție din cadrul CNA, explică la ce etapă de implementare a reformelor este acum Centrul și ce rezultate ar trebui să așteptăm în urma acestor restructurări.

— Reformarea Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției este prevăzută atât în Strategia de reformare a sectorului justiției, cât și în Strategia Națională Anticorupție pentru anii 2011-2015. De ce este nevoie stringentă ca această instituție să fie supusă unui proces amplu de schimbări?

— CCCEC necesita a fi reformată din două motive: pentru a-l depolitiza și pentru a-i diviza competențele. La 1 octombrie 2012, CCCEC a fost reorganizat în Centrul Național Anticorupție, iar instituția nu mai este una guvernamentală, ci sub control parlamentar. Până la reformă, CCCEC avea obligația să prevină, să depisteze și să cerceteze infracțiunile economico-financiare și pe cele fiscale; să contracareze corupția și protecționismul; să prevină și să combată spălarea banilor. După reformare, câteva din aceste atribuții au fost transmise în competența altor instituții, și anume

Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Vamal. Anume aceste structuri se vor ocupa acum de investigarea acțiunilor economice, iar eforturile noastre se vor concentra asupra prevenirii și combaterii corupției, prevenirii spălării banilor și a finanțării terorismului.

— Care sunt principalele etape ale reformei CNA?

— Primii pași concreți ai reformei au fost făcuți abia la sfârșitul anului 2012, odată cu schimbarea denumirii Centrului și desemnarea directorului în bază de concurs, conform unor criterii noi. După numirea directorului, întreg colectivul fostului CCCEC a fost disponibilizat, iar foștii angajați care doresc să fie reangajați în CNA, la fel ca și alți candidați la funcțiile vacante, sunt supuși unui proces complex de evaluare. Astfel, candidații au susținut, în fața unei Comisii speciale, un interviu de verificare a cunoștințelor despre reforma și obiectivele CNA, iar după interviu, le-au fost testate aptitudi-

nile psihologice, urmează testarea acestora cu ajutorul poligrafului.

CNA a fost depolitizat pentru a-i „dezlega” mâinile

— De ce durează atât de mult testarea la poligraf (detectorul de minciuni)?

— Este adevărat, inițial se preconiza ca testarea poligrafică va fi efectuată mai rapid, însă ne-am ciocnit de o problemă și anume de faptul că pe zi pot fi supuse acestui test doar două persoane. În ianuarie curent, șase ofițeri din cadrul CNA, dar și de la Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Informații și Securitate au fost instruiți de un expert american cum să utilizeze poligraful în timpul testării. Sperăm ca în timp de șase luni, toți cei 350 de angajați ai CNA să fie supuși acestei modalități de evaluare, prevăzută de Legea cu privire la CNA.

— Când vom vedea funcționari de rang înalt pedepsiți pentru acte de corupție?

— Reforma Centrului a ținut tocmai în acest punct. Instituția a fost scoasă de sub controlul administrației publice centrale și a fost transmisă controlului parlamentar pentru a-i „dezlega” mâinile, să se ocupe nestingherit de cazurile de corupție în care sunt implicați funcționari și demnitari de stat. Acum ne concentrăm pe cazuri de corupție de o complexitate sporită. Într-adevăr, când vor fi pedepsiți funcționari și demnitari publici pentru comiterea actelor de corupție, atunci societatea va avea încredere în organele de drept, iar procesul de combatere a acestui fenomen va da rezultatele scontate. Dar pentru a obține aceste rezultate, trebuie să fie implementate reforme și în alte structuri ale sistemului judiciar din Moldova.

— Cum credeți că vede cetățenul de rând derularea reformelor în CNA?

— Cred că până la urmă pe cetățeni nu-i interesează schimbarea denumirii instituției sau alte restructurări care au avut loc aici. Omul vrea să simtă schimbarea, să vadă acțiuni concrete de prevenire și combatere a corupției. Sper că în viitorul apropiat efectele reformei se vor face simțite. Vă asigur că activitatea CNA se va baza pe corectitudine, transparență și pe comunicare cu publicul. De altfel, la începutul lunii februarie 2013, CNA își va lansa o pagină web performantă, care ne va oferi posibilitatea să fim mai aproape de cetățeni, iar opiniile și sugestiile privind activitatea noastră vor fi luate în considerație.

A intervievat: Lilia Zaharia

Când cetățenii din Republica Moldova vor avea încredere totală în actul justiției?

Obiectivul de bază al Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011 – 2016 este ca în Republica Moldova acest sector să fie accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului și să contribuie la asigurarea încrederii societății în actul de justiție.

Victor Zaharia, directorul Institutului pentru Reformă Penală (IRP), menționează că nivelul de încredere a populației în justiție va fi mai mare dacă cetățenii ar cunoaște mai mult despre felul cum activează sistemul judecătoresc. „Transparența în activitatea judecătorească trebuie asigurată atât de către Consiliul Superior al Magistraturii

(CSM), de către instanțele de judecată, cât și de către judecătorii înșiși. Succesul reformei justiției depinde în mare măsură de activitatea CSM. Toate hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să fie făcute publice, iar informația să fie accesibilă publicului larg prin intermediul paginilor web”, specifică directorul IRP. El mai adaugă că

Grafic preluat din Strategia de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011 – 2016

pentru sporirea eficienței sistemului judecătoresc trebuie realizate un șir de alte acțiuni: „Urmează ca să fie aplicat un nou sistem de evaluare a performanțelor judecătorilor. Prin instruirea și specializarea judecătorilor, dar și prin modificarea unor acte legislative, justiția din R. Moldova va putea fi înfăptuită mai calitativ și în termene rezonabile”. În același timp, directorul Institutului pentru Reformă Penală reamintește despre importanța informării beneficiarilor privind reforma justiției. „Prin campanii de informare, prin diseminarea informației de către parajuriști, ONG-uri, cetățenii și-ar cunoaște mai bine drepturile, dar și modalitatea de a-și proteja drepturile și interesele legitime prin adresarea în instanță”, afirmă Victor Zaharia.

Potrivit Planului de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare în

Sectorul Justiției (2011-2016), reformarea sistemului judiciar din Republica Moldova va costa

circa **2.000.000.000 lei**

sau **124.000.000 euro**

Alocațiile din bugetul de stat pentru anul 2013 destinate instanțelor judecătorești din țară constituie

205.777.500 lei,
cu circa

76.000.000 lei
mai mult decât în 2012